

Pedagogisch werkplan Peuteropvang

de Speelbal
Vullingsweg 64-66
6418 HV Heerlen

Ruimte voor talentontwikkeling

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Hoofdstuk 1, uitgangspunten	4
1.1 Visie	4
1.2 Doelstellingen	4
1.3 Veiligheid en hygiëne	9
1.4 Dagindeling	10
1.5 Groepen	11
1.6 Huisregels	11
1.7 Mentors	11
1.8 Traktaties en feesten	12
Hoofdstuk 2, ouderbeleid	13
2.1 10 minuten gesprek	13
2.2 Ouder Commissie	13
2.3 Klachtenprocedure	13

Inleiding

In het pedagogisch werkplan van de Speelbal wordt weergegeven wat de opvanglocatie verstaat onder kwaliteit in de peuteropvang.

Het pedagogisch werkplan van de Speelbal geeft het dagelijks handelen op de werkvloer weer.

Peuterspeelzaalleidsters die bij de Speelbal werken, zijn bekend met het pedagogisch werkplan en het algemene pedagogisch beleid van POVH en handelen hiernaar.

Ouders en verzorgers kunnen het locatie-specifieke pedagogische werkplan ter plekke inzien en daar o.a. in terugvinden hoe activiteiten worden uitgevoerd in deze locatie.

Het pedagogisch werkplan wordt jaarlijks in de teamvergadering besproken en zonodig aangepast.

Hoofdstuk 1: uitgangspunten

1.1 Visie

POVH biedt in verschillende wijken van de gemeente Heerlen algemene, laagdrempelige voorzieningen aan. Deze peuteropvang is zoveel mogelijk gekoppeld aan basisscholen. Hier wordt op pedagogisch verantwoorde wijze jonge peuters gestimuleerd en gevolgd in hun ontwikkeling. Eventuele achterstanden worden gesignaleerd en gericht bestreden onder meer via voorschoolse educatie.

Uitgangspunten van locatie de Speelbal zijn:

- Het kind en de doorgaande ontwikkelingslijn staan centraal.
- Peuteropvang de Speelbal en ouders zijn educatieve partners van elkaar en ondersteunen en versterken elkaar bij de opvoeding van het kind.
- De voorschoolse voorziening is gesitueerd in de eigen woon- en leefomgeving van het kind.
- Peuteropvang de Speelbal is gekoppeld aan basisschool de Tovercirkel.
- De peuteropvang sluit aan op de behoefte van het kind en de ouders. Aan de andere kant sluiten ze aan op de maatschappelijke vraag en de behoefte aan adequate voorschoolse educatie.
- De Speelbal en de onderbouw van de basisschool werken op inhoudelijk vlak nauw met elkaar samen.
- Achterstanden bij peuters op ontwikkelingsgebieden worden zo vroegtijdig mogelijk gesignaleerd en aangepakt.
- In de Speelbal wordt gewerkt met de voorschoolse methode Speelplezier;
- Bij de plaatsing van peuters in de peuteropvang hebben doelgroep peuters voorrang.
- De Speelbal voldoet aan vastgestelde kwaliteitseisen, Wet Kinderopvang.
- De leidsters van peuteropvang de Speelbal werken aan deskundigheidsbevordering door deel te nemen aan opleidingen. (Zie het opleidingsplan van POVH.)

Naast de leidsters zijn er bij peuteropvang de Speelbal soms stagiaires werkzaam. Stagiaires voeren taken uit conform hun opleiding en werken aan opdrachten vanuit hun opleiding. De leidsters bij peuteropvang de Speelbal zijn opgeleid om stagiaires van verschillende opleidingsniveaus te begeleiden. De leidster heeft altijd de eindverantwoording.

Peuteropvang de Speelbal heeft eveneens vrijwilligers. De taken van de vrijwilligsters zijn bv. helpen bij het wassen van de handjes van de peuters, fruit schillen, het begeleiden bij knutselactiviteiten. Ook hier geldt dat de leidsters altijd de eindverantwoording hebben.

1.2 Doelstellingen

POVH onderschrijft de opvatting dat de inzichten over wat peuters nodig hebben, te vertalen zijn in vier basisdoelen voor de opvoeding (prof. Dr. M. Riksen-Walraven, 2000):

- de wijze waarop de emotionele veiligheid van peuters wordt gewaarborgd,
- de mogelijkheden voor peuters tot de ontwikkeling van hun persoonlijke competentie,
- de mogelijkheden voor peuters tot de ontwikkeling van hun sociale competentie,
- de wijze waarop de overdracht van normen en waarden aan peuters plaatsvindt. (art 2.6 lid 1 en 2 Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuteropvang)

Het bieden van emotionele veiligheid:

In de Speelbal werken we met zoveel mogelijk vaste peuterspeelzaalleidsters op de groep die door correcte communicatie en houding zorgen voor een band met de peuters. Peuters worden uitgenodigd zichzelf te zijn. Je bevordert daardoor een vertrouwensband en creëert een veilige situatie. Bij nieuwe peuters is het heel belangrijk om er voor te zorgen dat ze zich veilig voelen op de speelzaal. Dit is een voorwaarde voor ontwikkeling; als een peuter zich niet op zijn gemak voelt zal hij niet gaan spelen en zich daardoor ook niet ontwikkelen. Dus allereerst proberen we door veel aandacht en uitleg te geven (over wat er allemaal gebeurt) ervoor te zorgen dat een peuter zich welkom en thuis gaat voelen. Dit doen we door een peuter goed te observeren en te volgen en respect te hebben voor zijn autonomie. Sommige peuters willen graag getroost worden en op schoot, anderen net niet.

Het is beter positieve feedback te geven bij gewenst gedrag, dan straf bij negatief gedrag. Bij het gezamenlijk opruimen zijn er altijd peuters die niet willen opruimen. Door de peuters een complimentje te geven als ze opruimen gaan de anderen meestal meehelpen. Als er een dag niet goed meegeholpen wordt, geven we degenen die wel goed meegeholpen hebben bijvoorbeeld een sticker. Je merkt de dag erna meteen dat dit werkt; iedereen ruimt opeens heel goed op! De leidsters helpen de peuters met opruimen door ze kleine opruimopdrachten te geven. Zo wordt alles benoemd en voorgedaan zodat de peuter weet wat er van hem verwacht wordt.

Alle hoeken zijn voorzien van pictogrammen/ foto's zodat de peuters zien waar het speelgoed opgeruimd dient te worden.

Om aan te geven dat er opgeruimd moet worden, wordt steeds hetzelfde "opruimlied" opgezet.

Dit alles biedt de peuters houvast en herkenning.

Het is van belang dat de peuterspeelzaalleidsters consequent zijn. Peuters weten hierdoor waar ze aan toe zijn. Vaste regels gelden voor iedereen en altijd. Peuters worden consequent aangesproken op hun gedrag. Ook regels zoals 'niet afpakken, 'elkaar geen pijn doen' zorgen voor veiligheid. Peuters weten wat wel en niet mag, de regels gelden voor iedereen en worden daardoor goed geaccepteerd.

Daarnaast biedt het vaste dagritme ook houvast. Hiervoor worden dagritmekaarten gebruikt die ophangen in de opvang. Iedere activiteit heeft een eigen pictogram. Samen met de peuters bekijken en benoemen we deze kaarten. Dit geeft de peuters houvast en geeft duidelijkheid.

Doordat er een vaste volgorde wordt gehanteerd weten peuters wat er gaat gebeuren. Als wij bijvoorbeeld zeggen dat we een kringetje gaan maken, gaan de peuters alvast klaarstaan in de rij om een stoeltje te halen.

Bij nieuwe peuters die moeite hebben, bekijken we vaker de dagritmekaarten. We vertellen (en laten zien) wat we nog allemaal gaan doen en wanneer bijvoorbeeld mama weer komt.

Als een peuter op geen enkele manier getroost en/of afgeleid kan worden, bellen we de ouders en vragen we of ze de rest van dat dagdeel willen blijven. De peuters zien op die manier wat er allemaal gebeurt én ze zien dat alle peuters weer opgehaald worden. Meestal gaat het de keer erna een stuk beter. Als een peuter moeite blijft hebben, bouwen we het op; ze worden eerst na een uurtje opgehaald, als het goed gaat wordt de tijd op de speelzaal uitgebreid. Dit wordt in overleg met de ouder(s) gedaan.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit zijn persoonlijke competenties. Door deze persoonskenmerken worden de peuters in staat gesteld om allerlei problemen op te lossen en zich aan te passen wanneer dit noodzakelijk is.

We vinden het belangrijk om oog te hebben voor ieder individueel kind. Ieder kind heeft zijn eigen karakter, wij proberen hier zo goed mogelijk op in te spelen. We kijken welke persoonlijke ontwikkelingsbehoeftes een kind heeft.

We proberen alle peuters zo zelfstandig mogelijk te maken. Hoe meer een peuter zelf kan (zelfredzaamheid) hoe meer zelfvertrouwen hij krijgt. Het is heel leuk om te zien hoe trots ze zijn als ze bijvoorbeeld een plasdiploma krijgen omdat ze zonder luier naar de opvang zijn gekomen!

Tijdens de dagopening in de kring worden alle peuters persoonlijk begroet, vervolgens wordt de helper van de dag gekozen. De helper van de dag mag o.a. de peuters tellen, de leidsters benoemen en tellen, koekjes toveren aan het einde van het dagdeel en de ouders binnenlaten na afloop. Peuters vinden het geweldig om de helper te zijn, hier groeien ze van. Ook bij conflicten kijken we eerst of een peuter het zelf kan oplossen. Als dit niet lukt, gaan we helpen en geven we tips voor een volgende keer. We maken duidelijk dat ze altijd om hulp kunnen vragen als het alleen niet lukt, maar we vinden het belangrijk dat ze weerbaar worden; als een peuter zichzelf kan redden krijgt hij meer zelfvertrouwen.

In het algemeen geven we zoveel mogelijk complimenten aan de peuters. Door het positieve gedrag zoveel mogelijk te benadrukken, worden peuters gestimuleerd zich zo te gedragen.

De inrichting en het aanbod van materialen stelt de peuters in de gelegenheid om hun persoonlijke competenties te ontwikkelen.

Op de Speelbal hebben we diverse hoeken waar kinderen zelf kunnen kiezen welk spel ze willen spelen, op hun eigen niveau:

- Themahoek; dit is een winkeltje/exploratiebak. Deze hoek wordt altijd aangepast aan het thema waar we mee werken.
- poppen/ huishoek;
- bouwhoek;
- voorleeshoek;
- atelier

Ook de andere hoeken worden aangepast aan het thema volgens de methode Speelplezier, hierbij maken we gebruik van de themawoorden.

De peuters spelen samen met de peuterspeelzaalleidsters in de hoeken en worden door hen gestimuleerd. Peuters mogen hier vrij spelen en krijgen de kans om het taalaanbod van de groepsactiviteiten te verwerken in hun eigen spel.

Tijdens het spel is er voor de leidster de mogelijkheid om de peuters te tutoeren die dit nodig hebben. Peuters waarbij de ontwikkeling stagneert, krijgen extra begeleiding. Als een peuter moeite heeft met tellen gaan we samen in de huishoek de tafeldekken waarbij we onder andere de borden, kopjes en het bestek tellen. Ook maken we gebruik van de exploratiebak,

die gevuld is met divers materiaal, om aandacht te besteden aan de rekenbegrippen. Ook zijn er peuters die sociaal emotionele ondersteuning nodig hebben tijdens hun spel. Deze peuters begeleiden wij dan in hun spel in bijvoorbeeld de huishoek waar ze leren met andere peuters te spelen.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van sociale competenties:

Peuters van 2 jaar spelen vaak nog alleen; zij spelen naast andere peuters i.p.v. met andere peuters.

De peuterspeelzaalleidsters observeren spel, stimuleren het spel en spelen met de peuters mee. Ze gaan samen met de peuters eten in de keukenhoek en bouwen in de bouwhoek. Ook zijn er peuters die nog niet zelf tot spel komen. De peuterspeelzaalleidsters begeleiden deze peuters om tot spel te komen door mee te spelen, en vooraf goed te kijken naar de interesse van die peuter ligt.

In de peuterleeftijd ontwikkelt zich de drang om te willen helpen en hetzelfde te willen doen als de peuterspeelzaalleidster. Ze vinden het leuk om te mogen helpen en kunnen dan heel trots zijn dat ze hebben geholpen. (Zie ook het stukje over de helper van de dag)

Taalontwikkeling:

In de leeftijd tussen 0-4 jaar is een kind het meest ontvankelijk voor taal. Daarom krijgt taalontwikkeling bij de Speelbal veel aandacht.

We kunnen taal onderverdelen in passief en actief taalgebruik:

- passief taalgebruik: de taal die de peuter wel begrijpt maar nog niet spreekt.
- actief taalgebruik: de taal die de peuter zelf spreekt.

Per thema staan een aantal woorden centraal. Deze woorden worden op diverse manieren aangeboden. Tijdens ons voorbeeldspel, de liedjes, versjes en in voorleesboeken komen deze woorden steeds terug.

In het kader van het volgen van de taalontwikkeling van de peuters bezoekt een logopediste onze locatie. Zij komt de peuters geregeld observeren in de groep. Als zij en/of de leidsters en/of de ouders zich zorgen maken over de taal/spraakontwikkeling worden ouders uitgenodigd voor een screening. Indien nodig worden peuters doorverwezen naar privé-logopedie of nader onderzoek. Soms volstaan tips waar ouders en leidsters mee aan de slag kunnen.

Taal is een middel om contact te maken, om uitdrukking te geven aan gevoelens en behoeften en verschaft toegang tot een gemeenschappelijke denkwereld. Peuters die niet of slecht (Nederlands) praten, kunnen problemen ondervinden bij het maken van contact. Deze peuters krijgen in de Speelbal extra aandacht binnen ons tutorprogramma. Woorden worden extra herhaald en we maken gebruik van ondersteunend materiaal zoals "Spreek je een woordje mee, Bas?".

Peuters worden gestimuleerd om te praten in de peuteropvang door kringgesprekken, zingen, voorlezen maar ook door demonstratiespel.

Ouders krijgen bij ieder thema een brief waarin de woorden en liedjes van dat thema in staan. Ook worden ze geïnformeerd over de activiteiten op de speelzaal en krijgen ze tips om thuis activiteiten te doen die samenhangen met het thema.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van de cognitieve competenties:

Peuters leren op vele manieren: door kijken en imiteren, door uitproberen en ontdekken, door meehelpen en meedoen, door veel herhalen en door rituelen.

Bij de Speelbal worden verschillende activiteiten aangeboden die de cognitieve ontwikkeling stimuleren, deze activiteiten zijn per thema verschillend. De activiteiten differentiëren in moeilijkheidsgraad, zodat er zowel voor de jongste als oudste peuters in de groep leuke en leerzame activiteiten zijn die aansluiten bij ieder kind.

De Speelbal biedt verschillende materialen aan die de cognitieve ontwikkeling stimuleren; zoals puzzels met verschillende moeilijkheidsgraden, spelletjes zoals memory en domino, constructiemateriaal zoals blokken en duplo etc.

Pientere peuters worden extra uitgedaagd door spelletjes, moeilijkere vragen etc. Peuters die extra aandacht nodig hebben krijgen deze door extra taal aan te bieden. Ook houden we rekening met de jongste peuters door activiteiten aan te bieden die passen bij hun leeftijd/ontwikkelingsniveau. Hiervoor gebruiken we de Speelplezierklapper. Hierin staan per thema gedifferentieerde activiteiten.

Tevens is er ruimte voor fantasiespel: er zijn verkleedspullen, een keukentje en andere materialen die fantasiespel stimuleren.

Door dagelijks met de peuters te lezen wordt de ontwikkeling van het denken en de taal gestimuleerd.

Tellen is een dagelijkse activiteit op de Speelbal. De leidsters tellen veel met de peuters. Bij voorbeeld: hoeveel kinderen zitten in de kring? Hoeveel juffen zijn er vandaag? En zijn er meer meisjes of jongens? Bij ieder thema zeggen we iedere dag een vingertelversje op etc. Peuters doen graag mee bij het tellen. Tijdens andere activiteiten wordt aandacht besteed aan de rekendoelen; als er bij het carnavalsthema confetti in de exploratiebak ligt oefenen we spelenderwijs begrippen als 'vol', 'leeg', 'meer', 'minder' etc.

Geregeld wordt er met de peuters geknutseld. Er worden verschillende materialen aangeboden om mee te plakken, tekenen of knippen en tevens worden kleuren en grootte van materialen hierbij benoemd. Peuters mogen bijvoorbeeld zelf de kleuren kiezen van hun knutselwerkje, hierdoor mogen ze er iets eigens aan geven.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van waarden en normen.

Peuters groeien uit tot sociale mensen die zich aan de regels van onze samenleving houden. Binnen de opvoeding krijgen zij waarden en normen mee. In de peuteropvang zijn de leidsters een belangrijk voorbeeld voor de peuters met betrekking tot het overbrengen van waarden en normen. Bij de Speelbal gelden waarden en normen die deels vertaald zijn in regels en rituelen. Deze zijn duidelijk en begrijpelijk en door de leidsters wordt consequent (dus voorspelbaar) gehandeld. De peuters leren met deze waarden en normen, regels en rituelen omgaan. De leidsters weten dat de waarden en normen, en dus ook de regels in de thuissituatie anders kunnen zijn. Desalniettemin is het belangrijk dat de peuters ook in een andere omgeving andere waarden en normen leren hanteren.

We vinden het belangrijk om ze te leren dat ze elkaar geen pijn mogen doen, daar zijn we consequent in. We vinden het ook belangrijk dat kinderen leren om sorry te zeggen. Ook besteden we veel aandacht aan beleefdheidsnormen. Dus niet 'ik wil' of 'ik moet' maar 'mag ik'.

Gelegenheid tot het ontwikkelen van lichamelijke en motorisch vaardigheden.

Om zich fysiek goed te ontwikkelen moeten peuters de mogelijkheid krijgen om zich voldoende te kunnen bewegen. Op de Speelbal proberen we iedere dag naar buiten te gaan. Peuters kunnen hier onder andere rennen en fietsen. Als we binnen blijven gaan we altijd dansen op bewegingsliedjes of andere beweegspelletjes doen. Beide VVE-groepen hebben

bovendien iedere week een vaste gymnastiek- dag; we gaan dan in de kleutergymzaal van de basisschool gymmen.

Bewegen is niet alleen goed om de motoriek te stimuleren maar tevens is het goed ter voorkoming van overgewicht.

Peuters kunnen steeds meer en vallen hoort hier bij. Peuters krijgen steeds meer zelfvertrouwen als leidsters hen de ruimte geven om nieuwe uitdagingen aan te gaan zoals klimmen en klauteren. Natuurlijk letten leidsters erop dat er geen gevaarlijke situaties ontstaan. Zo staat er altijd een leidster naast de glijbaan om ongelukken te voorkomen en letten we erop dat de peuters in dezelfde richting rennen om botsingen te voorkomen.

Gedurende de peuterperiode is er een ontwikkeling te zien van grof motorisch naar fijn motorisch. Op tweejarige leeftijd maken peuters grote bewegingen zoals verven op een groot vel papier. Op de leeftijd van 4 jaar is te zien dat de peuter de potlood tussen wijsvinger en duim vasthoudt en gebruik maakt van steeds fijnere bewegingen. Met regelmaat worden fijn motorische activiteiten aangeboden in de peuteropvang. Er wordt geregeld geknipt, gescheurd en geprikt als groepsactiviteit. In het atelier mogen peuters tijdens vrij spelen bovendien zelf ook gaan knippen etc. Er zijn ook materialen als kralenplankjes en hamertje tik om de fijne motoriek te oefenen.

Peuters worden gestimuleerd om zelf hun jas aan te trekken en op te hangen op de kapstok. Hiermee oefen je ook fysieke vaardigheden. Het is tevens goed voor het zelfvertrouwen van de peuter. Zelfstandig dingen kunnen doen geeft een goed gevoel. Peuters worden hierin begeleid zodat ze over deze vaardigheden beschikken als ze naar de basisschool gaan. Als we naar buiten gaan krijgt iedere peuter zijn jas en mogen ze eerst zelf proberen. De leidsters helpen vervolgens eerst de jongsten en later de oudsten. We geven tips, helpen zo dat ze zelf verder kunnen (bv. door de rits beneden vast te klikken en vast te houden en de peuter de rits naar boven te laten trekken).

Gelegenheid bieden om creatief te ontwikkelen:

Voor peuters is het belangrijk om te ervaren hoe materialen waarmee de peuter knutselt aanvoelen. Verschillende materialen worden aangeboden die aansluiten bij de ontwikkeling van de individuele peuter. Hierbij moet gedacht worden aan zand, water, klei, scheerschuim of vingerverf. Sommige peuters vinden het eerst nog eng om met de handen te verven maar als ze zien dat de andere peuters het ook doen willen ze het vaak zelf gaan doen.

Bij knutselwerkjes gaat het niet zozeer om het eindresultaat maar om het plezier en de ervaring. Peuters mogen hun eigen creativiteit en fantasie inzetten, mogen zelf kleuren kiezen etc.

1.3 Veiligheid en hygiëne

Veiligheid

De peuteropvang is gehuisvest in basisschool de Tovercirkel. Beiden zijn verantwoordelijk voor de veiligheid in en om het gebouw. Als er gebreken geconstateerd worden moeten deze zo spoedig mogelijk gerepareerd worden. Regelmatig wordt de Speelbal gecontroleerd op de geldende veiligheidseisen.

De locatie specifieke risico's t.a.v. Veiligheid en Gezondheid zijn apart beschreven in de actieplannen Veiligheid en Gezondheid. Deze actieplannen kunnen ouders inzien op locatie.

Alle peuterspeelzaalleidsters zijn op hoogte van hoe te handelen in geval van nood o.a. bij brand. Er wordt geoefend om met de peuters zo snel als mogelijk buiten te komen. Ieder jaar vindt er één ontruimingsoefening vanuit POVH en twee ontruimingsoefeningen vanuit de basisschool plaats. Hierbij wordt gekeken hoe de ontruimingsoefening verloopt maar ook wat we nog kunnen verbeteren.

Iedere peuterspeelzaalleidsters is in het bezit van een geldig EHBO- en een BHV diploma. Peuterspeelzaalleidsters zijn op de hoogte van het calamiteitenummer en kunnen te allen tijde 112 bellen.

De Speelbal beschikt over een EHBO-doos die 1 keer per half jaar wordt gecontroleerd, aangevuld en materialen worden eventueel vervangen.

De EHBO-doos wordt 1 keer per jaar vervangen door een externe organisatie.

Hygiëne

De peuteropvang locatie wordt 5 keer per week schoongemaakt door een extern schoonmaakbedrijf. Het meubilair en speelgoed wordt volgens een schema door peuterspeelzaalleidsters al dan niet met ouders/ verzorgers schoongemaakt.

Peuterspeelzaalleidsters vervangen elk dagdeel de hand, thee en vaatdoeken.

Er wordt gebruik gemaakt van snoetenpoetsers en vochtige reinigingsdoekjes. Na het plassen en voor het eten worden de handen gewassen. Bij poepluiers gebruiken de leidsters handschoenen, het aankleedkussen wordt na afloop schoongemaakt met reinigingsdoekjes.

GGD

Eén keer per jaar vindt er een onaangekondigde inspectie van de GGD plaats. Het rapport van deze inspectie is te vinden op de website van POVH.

Vanuit de GGD is op iedere peuteropvang locatie een lijst met kinderziektes aanwezig. Hierin zijn de symptomen van de ziektes beschreven en hoe te handelen. Tevens weet de peuteropvang locatie welke infectieziekten gemeld moeten worden bij de GGD. Op die manier heeft de GGD de mogelijkheid om in een zo vroeg mogelijk stadium maatregelen te nemen om verdere verspreiding van infectieziekten tegen te gaan, zowel binnen de peuteropvang locatie als daarbuiten.

1.4 Dagindeling

De peuters bezoeken de Speelbal op vaste dagdelen.

Op de Speelbal zijn dit drie vaste leidsters. 's Ochtends om 8.30 uur en 's middags om 12.45 uur gaat de deur open en kunnen peuters gebracht worden. Peuters en ouders worden begroet en er is tijd voor een praatje. Op de tafels en in de hoeken ligt speelgoed waar ouders met hun peuter kunnen gaan spelen. Na maximaal 15 minuten nemen de ouders afscheid zodat we kunnen beginnen met het groepsprogramma.

Via een vaste dagindeling vinden activiteiten plaats voor de stimulering van de ontwikkeling van de peuter.

We beginnen altijd met de kring. Alle peuters worden persoonlijk begroet, de helper van de dag wordt gekozen, de peuters en leidsters worden geteld en we zingen 'goeiemorgen' of 'goeiemiddag'. We bespreken wat we die dag gaan doen.

Vervolgens gaan we twee keer per week het demonstratiespel uitvoeren en vervolgens in groepjes van maximaal 8 peuters een activiteit doen die aansluit bij het demonstratiespel. Eén keer per week gaan we gymmen en één keer per week doen we 'mix en koppel'; de

peuters worden in (vaste) groepjes van 4 gedeeld en gaan rouleren. Ze spelen 10 minuten in één van de hoeken samen met een leidster en gaan dan wisselen. De leidster heeft een klein groepje en kan veel aandacht geven. De peuters worden ingedeeld naar niveau: er is een 'pientere peuter' groep, een 'tutorgroep' een jongsten groep en een 'oudsten' groep. Na deze groepsactiviteiten mogen de peuters nog een half uur vrij spelen. We gaan hierna samen opruimen en aan tafel. Daar mogen de peuters om beurten een liedje pakken uit de liedjesdoos. Eén leidster zingt mee, één leidster schilt het fruit, een derde leidster gaat de toiletronde doen met telkens een paar peuters samen. Als iedereen aan de beurt is geweest gaan we fruit eten en water drinken. Na het eten gaan we bewegen, buiten of binnen. Het dagdeel wordt vervolgens afgesloten met een kring; de helper tovert voor iedereen een koekje. Terwijl de peuters eten wordt er nog een verhaal voorgelezen. Vervolgens zingen we 'dag, dag allemaal' en gaan de peuters naar huis.

Tijdens de middag-dagdelen wordt er geen fruit gegeten, alleen water gedronken en een koekje gegeten. De rest is hetzelfde.

Om 11.30 of 14.45 uur komen de ouders/ verzorgers de peuters ophalen.

De peuters bezoeken de Speelbal op vaste dagdelen. Leidsters bepalen via een vaste jaarplanning, afgestemd met de basisschool, aan welk thema wordt gewerkt en welke activiteiten worden gedaan. De vaste dagindeling kenmerkt zich door een afwisseling van individuele spelmomenten en groepsactiviteiten, rust- en verzorgingsmomenten maar steeds op dezelfde momenten van de ochtend of middag.

Als een peuter start bij de Speelbal wordt aan de ouders medegedeeld wie de mentor van de peuter is. De mentor begeleidt de peuter totdat hij/zij naar de basisschool toegaat. Ouders kunnen zich wenden tot de mentor voor alle zaken m.b.t. hun peuter. De activiteiten op de Speelbal worden afgestemd op het groepsdoel. Het groepsdoel wordt afgestemd op de groepen en hun behoeften, tijdens het teamoverleg wordt dit geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

1.5 Groepen

Peuters kunnen vanaf 2 jaar 2 dagdelen de peuteropvang bezoeken. Vanaf 2,5 jaar bezoeken de peuters 4 dagdelen de peuteropvang. Per groep zijn er maximaal 16 peuters aanwezig.

VVE groep 1: maandag – vrijdagochtend

Dinsdag – woensdagmiddag

VVE groep 2: Maandag – vrijdagmiddag

Woensdag – donderdagochtend

Op de opvang zijn de leidsters eindverantwoordelijk. Zij zijn verantwoordelijk voor het maken van een planning, het uitvoeren van de geplande activiteiten en de evaluatie ervan. De leidster is aanspreekpunt voor de ouders en onderhoud contact met de basisschool en externen.

De leidsters worden ondersteund door een vrijwilligster. Zij speelt met kleine groepjes peuters en ondersteunt de leidster waar nodig. Zo schilt ze onder andere het fruit en zorgt dat de ruimte opgeruimd is. Voor aanvang van het dagdeel bespreken zij met elkaar wat noodzakelijk is voor die dag. Bijvoorbeeld: wie speelt vandaag met de kinderen in de huishoek?

Incidenteel kan er ook een stagiaire op de groep aanwezig zijn.

Peuterspeelzaal de Speelbal werkt met de methode Speelplezier. Constateren peuterspeelzaalleidsters een ontwikkelingsachterstand dan wordt dit met de ouders besproken en kan er gericht gewerkt worden hieraan. Zodoende kan de achterstand verkleind worden en zo mogelijk worden opgeheven waardoor de peuters een betere start kunnen maken op de basisschool.

1.6 Huisregels

Personeel en ouders dienen bekend te zijn met de regels die de peuteropvang locatie stelt ten aanzien van allerlei zaken. Het informatieboekje is ter inzage op de website geplaatst en kan gedownload worden. Mochten ouders niet beschikken over een computer wordt door de peuteropvang locatie een schriftelijk exemplaar beschikbaar gesteld.

Bij de start van de peuter in de peuterspeelzaal ontvangt iedere ouder een huisregelboekje met de specifieke gegevens van de peuteropvang locatie.

1.7 Mentor

Iedere peuter heeft een mentor. De mentor volgt hoe de peuter zich ontwikkelt en is aanspreekpunt voor de ouders. Bij de intake worden ouders geïnformeerd welke leidster de mentor van hun kind is. De mentor heeft gesprekken met de ouders/ verzorgers over de ontwikkeling van de peuter, neemt Cito-toetsen af, vult de Peuterobservatielijst in en bespreekt dit met de ouders. Het eerste 10-minuten gesprek vindt plaats na 3 maanden peuteropvang- bezoek. Vervolgens als de peuter 3 jaar is geworden. De ouders worden dan uitgenodigd om na het gesprek het demonstratiespel en de IBA-activiteit bij te wonen. Zo kunnen ze zelf zien hoe er gewerkt wordt en hoe hun kind hierop reageert. Als een peuter bijna 4 is vindt er een warme overdracht plaats. De mentor gaat samen met de ouders de peuter 'overdragen' aan de kleuterjuf van de toekomstige basisschool. Er is dan gelegenheid om de observatielijsten en toets- gegevens te bespreken, alsook de persoonlijke eigenschappen, karaktertrekken van de peuter.

Ouders zijn verantwoordelijk voor de correcte persoonsgegevens van de peuter en telefoonnummers i.v.m. de bereikbaarheid van de ouders.

1.8 Traktaties en feesten

Er wordt aandacht besteedt aan de gebruikelijke Nederlandse feesten zoals Sinterklaas, Kerstmis, Pasen en verjaardagen. De geloofsachtergrond van de peuters speelt hierbij in principe geen rol. Verjaardagen worden gevierd wanneer ouders dit willen.

Wij stimuleren de ouders geen zoetigheid te trakteren maar een gezonde en kleine traktatie.

Indien ouders vanuit hun geloofsovertuiging er de voorkeur aangeven dat hun peuter aan bepaalde feestdagen of rituelen niet meedoet, kan dit overlegd worden met de leidster van de groep. Zij zullen samen met de ouders kijken hoe ze tegemoet kunnen komen aan de wensen van de ouders.

Hoofdstuk 2: Ouderbeleid

Een goed contact met alle ouders vinden wij van groot belang. De peuterspeelzaalleidsters zorgen ervoor dat de ouders op de hoogte zijn van het welbevinden van hun peuter in de groep. Ook informeren de peuterspeelzaalleidsters hoe het thuis gaat waardoor ze beter kunnen inspelen op de belevingswereld van de peuter.

De peuterspeelzaalleidsters vinden het belangrijk dat alle ouders zich welkom en vertrouwd voelen op de groep. Daarom is er op de Speelbal veel aandacht voor dit contact.

Peuters voelen dat ouders dit vertrouwen hebben en dit helpt kinderen om zich thuis te voelen binnen de peuteropvang.

Samen hebben we met basisschool de Tovercirkel een partenbeleidsplan waarin de ouderbetrokkenheid centraal staat. Ieder schooljaar stemmen we de actiepunten af.

We proberen ouders op verschillende manieren betrokken te houden. Bij thema's vragen we bij sommige activiteiten ouders om hulp. Voor de kerstvakantie mogen ze bijvoorbeeld het kerstfeestje op de speelzaal meevieren en knutselen ze samen met hun peuter iets moois.

We hebben ouders die komen voorlezen en ze mogen ook mee op schoolreisje.

We hebben ook een ouder die deelneemt aan het koppeloverleg met de basisschool.

We geven ook ieder schooljaar een VE-thuis cursus. Tijdens 8 bijeenkomsten praten we over de thema's op de speelzaal, ouders krijgen een activiteitenboekje mee voor thuis en we praten over opvoeden.

2.1 10 minuten gesprek

Naast de dagdagelijkse gesprekken bij het brengen en halen van de peuters wordt er een aantal keren, in de twee jaar dat de peuter de peuteropvang bezoekt, een gesprek gepland om de ontwikkeling van de peuter te bespreken.

2.2 Ouder Commissie

Dit is het medezeggenschaporgaan van de peuteropvang-locatie. De leden (ouders) behartigen de belangen van de peuterspeelzaal bij het management/ bestuur. Zij hebben een adviserende rol t.a.v. kwaliteit.

2.3 Klachtenprocedure

Binnen POVH doen wij er alles aan om de peuters zo goed mogelijk op te vangen zodat ouders/ verzorgers en peuters met veel plezier de peuteropvang locatie bezoeken. Toch kan het voorkomen dat een ouder/ verzorger ontevreden is over de kwaliteit van de opvang.

Ouders/ verzorgers vinden het vaak lastig om hun ongenoegen te uiten bij de peuterspeelzaalleidster. Dat is jammer want pas als we weten wat ouders/ verzorgers vervelend vinden kan de peuteropvang locatie de situatie verbeteren.

Iedere klacht of ongenoegen wordt serieus genomen.

Ongenoegens of klachten kunnen bespreekbaar gemaakt worden bij de peuteropvang locaties maar ook bij de desbetreffende manager.

De klachtenprocedure is te vinden op de website.

Hiernaast is POVH aangesloten bij het klachtenloket.